

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
"СЕВЕРОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ"

ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО ВИТИНЯ

Д О К Л А Д

**Тема: Оценка на риска от природни бедствия и мерки за намаляване на риска от
и/или смекчаване на очакваните негативни въздействия.**

Изготвил: *Регламент (ЕС2016/679)*

/инж. Мария Цанова/

Одобрил: *Регламент (ЕС2016/679)*

/инж. Филип Ковашки – директор/

2025 година

ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО ВИТИНЯ

**Оценка на риска от природни бедствия и мерки за намаляване на
риска от и/или смекчаване на очакваните негативни въздействия**

Въведение

През последните години Република България е засегната от голям брой и със силен интензитет бедствия, поради което страната ни попада в териториите, характеризиращи се с висок риск в тази сфера. Идентифицирането на опасностите е продължителен процес, насочен не само към съществуващите в момента, но и към развитието им във времето. Важно е да се отчита историческото развитие на опасностите, тъй като инциденти, които са се случили, или са били избегнати, могат да допринесат за анализиране на историческата повторемост на някои видове природни или причинени от човешка дейност бедствия.

През последните години намаляването на риска от бедствия се превърна в световен приоритет.

Предотвратяване и/или намаляване на неблагоприятните последици за здравето и живота на хората, опазване на държавната, общинска и частна собственост и околната среда следствие на природни и/или причинени от човешка дейност бедствия. За да се постигне желания резултат ТП ДЛС „Витиня“ изготви доклад „Оценка на риска от природни бедствия и мерки за намаляване на риска от и/или смекчаване на очакваните негативни въздействия“ въз основа на информацията от :

- *Преглед и вторичен анализ на предоставената документация;
- * Контакти и консултации с ръководството на ДЛС “Витиня”;
- * Посещение на място, дълбочинни интервюта и групови дискусии с представители на местните заинтересовани страни.

Изложение

1. Обща информация за ТП ДЛС „Витиня“.

Територията на ДЛС „Витиня“ се намира в две области и обхваща части от следните общини със съответните им землища:

- Област София град – част от общ. Кремиковци: гр.Бухово и с. Желява.
- Софийска област

1. част от общ. Елин Пелин: с.Чурек, с.Потоп и с.Елешница

2. част от общ. Ботевград: с.Врачеш

3. част от общ. Горна Малина: с.Горно Камарци и с. Осоица

4. част от общ. Своге: с.Ябланица.

Държавно ловно стопанство „Витиня“ е разположено в Мургашкия дял на Западна Стара планина. Релефът е типично планински и представлява сложна мрежа от била и долове с различни посоки. Средната надморска височина е около 1000 метра. Най–ниската точка се намира до язовир „Бебреш“ (375м н в), а най-висока е връх Мургаш (1645 м н в).

Релефът е важен косвен фактор за разпределението на слънчевата радиация, за определянето на хидротермичния режим на почвата и обуславя формирането на различни типове месторастения. На територията на ТП ДЛС „Витиня“ преобладават стръмните терени – 63.3% от дървопроизводителната площ, следват много стръмните – 24.8%, наклонените – 11.5%, полегатите – 0.3% и равните – 0.1% участие.

Разпределението по изложение на терена е разнообразно. Представени са всички изложения, като относително по-голямо участие имат сенчестите изложения

Обща площ на стопанството е 18511.7 ха, от които залесена площ 17958.4 ха, незалесена 553.3 ха. ДГТ - 16404.5 ха от тях 15899.8 ха залесена площ и 517.4 ха незалесена. Територията на стопанството е разделена на 3 горско стопански участъка- Витиня, Врачеш и Търсава и 6 охранителни участъка.

Основни типове горски почви – кафяви горски почви и канелени горски излужени почви. ДЛС „Витиня“ не се отличава с почвено разнообразие, въпреки големия диапазон на надморските височини, главно поради еднообразието на основните скали, върху които са се формирали почвите.

Хидрографската мрежа се оформя от водосборите на реките Бебреш, Чурешка, Елешница, Еловица, Непрътка, Чешковица, Осеница, Бела и др.

2. Видове природни бедствия

За територията на ТП ДЛС „Витиня“ съществуват рискове от възникване на следните природни бедствия, те имат пряка връзка с и/или въздействие върху горските територии и горскостопанските дейности:

а) наводнения и порои

б) свлачища

в) горски пожари

в) природни нарушения от абиотични и биотични фактори – силни ветрове причиняващи ветролом/ветровал, обилни снеговалежи и залежания причиняващи снеголом/снеговал и ледолом, нападение от корояди и съхнене на дървеситата.

Представените природни бедствия, включват природни нарушения, които потенциално могат да възникнат на територията на стопанството.

3. Оценка на риска от възникване на природни бедствия и мерки за намаляване и/или смекчаване на очакваните негативни въздействия

3.1 Риск от наводнения и порои

Рискът от наводнения е съчетанието от вероятността за наводнение и възможните неблагоприятни последици за човешкото здраве, околната среда, културното наследство, техническата инфраструктура и стопанската дейност, свързани с наводненията.

През 2005г. на територията на ТП ДЛС „Витиня“ е регистрирано наводнение със значителни последици съгл. ПОРН. В таблица № 1 е представена извадка от „Приложение 8.3 - Списък със значими събития на територията на ДРБУ“.

Таблица № 1

Списък със значими събития на територията на ТП ДЛС „Витиня“

НАСЕЛЕНО МЯСТО	ЕКАТТЕ	ОБЩИНА	ОБЛАСТ	ОПИСАНИЕ НА УЧАСТЪКА, В КОЙТО Е ВЪЗНИКНАЛО НАВОДНЕНИЕТО	ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪБИТИЕТО	РЕКА	ПРОЕКТНА ЕДИНИЦА	ДАТА НА НАСТЪПВАНЕ	ЗНАЧИМОСТ НА НАВОДНЕНИЕТО ЗА НАСЕЛЕНОТО МЯСТО СПОРЕД УТВЪРДЕНИТЕ КРИТЕРИИ ЗА ЗНАЧИМОСТ
Врачеш	12283	Ботевград	Софийска	в и извън регулацията на населеното място	наводнени къщи	Малки Искър, Бебреш, Чешковица	Река Искър - част 2	2005.08.05	да

Общините, попадащи на територията на ТП ДЛС „Витиня“ не присъстват в списъка с места на потенциални бъдещи наводнения, определени по информация за значими минали събития. Използваната информация е от страницата на МОСВ, приложение 9.2. и 9.3..

След проведени интервюта със служителите и жителите на общините, попадащи на територията на ТП ДЛС „Витиня“ информацията бе обобщена и анализирана с оглед установяване на всички негативни въздействия от наводнения и порои върху горската инфраструктура и съоръжения. Населението се запознават с потенциалните заплахи чрез медиите. Постигната е една от основните цели от „Плановете за управление на риска от наводнения“ обществото е информирано и има възможност и мотивация да окаже съдействие при нужда и където е уместно. Нивото на водоемите в горските територии на ТП ДЛС „Витиня“ се следи от горските надзиратели. При евентуално покачване на речните нива служителите на ТП ДЛС „Витиня“ ще подадат съответния сигнал до МОСВ.

През последните години няма други регистрирани наводнения на територията на стопанството в сайтовете на МОСВ и БДДР.

През 2023 година се изляха големи количества водни потоци, в резултат на което бяха наводнени дворове на територията на с.Врачеш в района на р. Чешковица. За да се предотвратят следващи наводнения, учасъкът от коритото на реката, където прелива се почиства ежегодно съвместно от служители на ТП ДЛС „Витиня“, Кметство Врачеш, доброволци и служители на ВиК.

Ежедневно се следят статиите публикувани на страницата на МОСВ за промените на речните нива.

На територията на ТП ДЛС „Витиня“ не се провеждат горскостопанските дейности, които да доведат до увеличаване на честотата, разпространението и степента на въздействие на наводнения и порои. Сечите се извеждат с правилната интензивно съгласно Наредба №8 от 05.08.2011 г. за сечите в горите и с оглед здравословното състояние на гората.

С оглед на размера и сложността на речната система се предлагат множество мерки за намаляването на риска от наводнения в района:

В Плановете за управление на риска от наводнения се включват мерки за почистване на речните корита и дерета, където е необходимо, както и ремонт на диги и стени за защита от наводнения.

1. Стопанисване на земята:

* Гарантиране, че съществуващите влажни зони и други зони за опазване не са неблагоприятно засегнати от наводнения и от мерките за управление на наводнения.

* Подобряване на съществуващите зони за опазване, където е възможно.

* Контролиране на потенциално замърсяване по време на наводнения. Въпреки че не са мерки, пряко свързани с наводненията, те са важни мерки за опазване, съвместими с Рамковата директива за водите (РДВ), която се занимава с подобряване на екологията и качеството на водата.

2. Намаляване на риска чрез не-инженерни мерки, включително:

* Аварийно планиране, аварийно реагиране и възстановяване след наводнение;

* Прогнозиране на наводнения и предупреждение;

* Повишаване на информираността на обществото и ангажирането им в реакция на наводненията, където е уместно;

* Сътрудничество с други държави за управление на наводненията.

3. Намаляване на риска от наводнения чрез:

* Изграждане на нови стени и диги

* Рехабилитация на съществуващите стени и диги

* Задължителна редовна поддръжка на стените и дигите.

4. Намаляване на риска от повреди на имоти и други съоръжения, чрез увеличаване на устойчивостта към наводнения

5. Ремонт на локалните отводнителни системи за намаляване на наводненията от повърхностни води, улесняване на дренiranето на водите при наводнения и намаляване на риска от замърсяване от канализацията по време на наводнения. Ще бъде необходима редовна поддръжка.

При изграждането на горски пътища се правят канавки за отводняване.

Списък на отдели и подотдели, представляващи ВКС 4.

Гори отговарящи на определението за ВКС 4.2.	Отдели и подотдели
Горски територии, представляващи горна граница на гората (ГГГ), определени по реда на ЗГ или включени в 200 метровата ивица под ГГГ;	1-ж, 1-и, 1-6; 4-2; 6-л; 7-н, 7-р, 96-з, 97-а 111-а; 112-а, 112-б, 113-а, 113-б, 113-в, 116-а; 117-а, 117-б, 117-н, 117-о; 118-а, , 118-з, 118-г1 112,1 ha

Горски територии, включени в санитарно-охранителни зони на язовирите, чието основно предназначение е за питейни нужди, определени по реда на Наредба 3 от 2002 г.	ВКС 4.1 ГОРИ - ЕДИНСТВЕН ИЗТОЧНИК НА ПИТЕЙНА ВОДА. - санитарно-охранителна зона пояс I: 361: а; 362: а; 364: а; 365: е; 366: ж; 379: ф; 397: ц, ч, ш; 398: ю, я, а1 – 10,7 ha - санитарно-охранителна зона пояс II и III: 358: д, е, ж, з, 2; 359; 360; 361: б, в, г, 1, 2, 3; 362: б, в, г, д, 1; 363; 364: б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4, 5, 6; 365: а, б, в, г, д, 1, 2, 3; 366: а, б, в, г, д, е, з, и, 1, 2, 3, 4, 5, 6; 367; 368: а, б, в, г, д, к, 1; 379: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, 1, 2; 380; 381; 382; 383; 384; 385; 386; 387; 388; 389; 390; 391; 392; 393; 394; 395; 396; 397: г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, 1, 2, 3, 4; 398: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, 1, 2, 3, 4, 5; 399: б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, б; 400: в, г, д, е, ж, з, 1 – 1998,3 ha
---	---

Планирането и стопанските дейности в ГВКС се съобразяват с поддържане и подобряване на ВКС 4.2. Във връзка с намаляване повърхностния воден отток се използват лесовъдски системи, осигуряващи постоянно покритие на горските територии с гора; Забранява се използване на голи сечи в посочените по-горе подотдели;

Запазват се ключови елементи на биоразнообразието – мъртва дървесина, , дървета с хралупи, зони на спокойствие и т.н.;

След прекратяване на стопанските дейности се извършва рехабилитация на нарушените терени (напр. извозни горски пътища).

В горските територии на ТП ДЛС „Витиня“ не се депонират химикали, опаковки, течни и твърди неорганични отпадъци извън регламентираните за това места. Има обособени с табели места за презареждане и за отпадъци.

3.2. Риск от свлачища

На територията на ТП ДЛС „Витиня“ има едно регистрирано свлачище в с. Врачеш, път I-1 (Е-79) Ботевград - София от km 210+183 до km 210+456, тангиращ с АМ "Хемус" при km 26+000 от 18.06.2013 г. Рискът от свлачища е предимно по протежението на път I-1, за който има изготвени проекти за ремонт и изграждане на укрепителни съоръжения.

3.3. Риск от пожари

Горските пожари се превърнаха в глобално бедствие, нанасящо огромни щети на горите и горските стопанства в целия свят. Тези пожари в значителна степен се отразяват и върху екологичното равновесие на цялата планета. Като цяло горските пожари оказват отрицателно въздействие върху икономическото, социалното и екологичното състояние на

отделни страни и цели географски райони, затова се разработват „Планове за превенция и борба с горските пожари“ за територията на всяко горско или ловно стопанство.

Основни цели на плана:

1. Да подпомогне използването на информационни системи за:
 - Подобро управление и опазване на горските територии
 - Повишаване на човешкия капацитет в обществения горски сектор
 - Повишаване на информираността на заинтересованите страни по отношение на ролята и потенциала на новите технологии за опазване на горите.
2. Да допринесе за ефективното и ефикасно използване на структурните фондове с цел постигане на устойчивост на околната среда, чрез трансфер и обмяна на добри практики.
3. Да допринесе за хармонизирането и по-доброто сътрудничество между европейските региони, чрез запълване на празнините между силно и слабо развити региони и чрез полагането на основи за дългосрочна обмяна на опит в областта на опазването на горите.

На територията на ТП ДЛС Витиня за периода 2016 – 2025 г. са възникнали общо 18 броя пожари. Някой от основните фактори, създаващи опасност от възникване на горски пожари на територията на стопанството са запалване на пасища от пастири в началото на пролетта и на стърнища в разгара на лятото, небрежност от страна на туристи при тютюнопушене, палене на огън извън определените за целта места и други. В таблица № 2 са представени таблично данни за пожарите през годините и причините за тяхното възникване.

Таблица № 2

Пожари 2016 – 2025г

Година	Пожари бр.			Опожарени площи – дка			Причини – бр.пожари				
	При-земни	Вър-хови	Общо	При-земни	Вър-хови	Общо	Несп. ПП	Небре-жност	Умиш-лени	Неиз-вестни	Др.
2016 г.	2	-	2	6	-	6	-	-	-	2	-
2017 г.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2018 г.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2019 г.	1	-	1	123	-	123	-	-	-	1	-
2020 г.	2	-	2	15	-	15	-	-	-	2	-

2021 г.	2	-	2	31	-	31	-	-	-	2	-
2022 г.	1	-	1	20	-	20	-	-	-	1	-
2023 г.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2024 г.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2025 г.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо	8	-	8	195	-	195	-	-	-	8	

Горите на територията на ТП ДЛС "Витиня" по Горскостопански план (2023г.-2033г.), в зависимост от пожарната опасност са разпределени по площ в три класа :

- **I клас** – с висока пожарна опасност (висока степен на пожарен риск), с площ 354,1 ха или 2,0 % от общата площ на стопанството .
- **II клас** – със средна пожарна опасност (средна степен на пожарен риск), с площ 1485,7 ха или 8,3 % от общата площ.
- **III клас** – с ниска пожарна опасност (с ниска степен на пожарен риск), с площ 15927,7 ха или 89,7 % от общата площ.

Близо 90% от горите в района на ДЛС "Витиня" се класифицират в III клас - с ниска пожарна опасност, поради което през периода на действащия Горскостопански план няма предвидени изграждания на нови минерализовани ивици, бариерни и лесокултурни прегради. Предвижда се само поддръжка на съществуващите минерализовани ивици.

Таблица № 3

Разпределение на площта по участъци и клас на пожарна опасност

Териториален обхват		Класове на пожарна опасност			Всичко
		I клас-висока	II клас-средна	III клас-ниска	
		ha			
ГСУ 1	площ, ha	17.5	390.0	5764.0	6171.5
	дял, %	0.1	2.2	32.4	34.7
ГСУ 2	площ, ha	333.7	944.9	6985.6	8264.2
	дял, %	1.9	5.3	39.4	46.6
ГСУ 3	площ, ha	2.9	150.8	3178.1	3331.8
	дял, %	-	0.8	17.9	18.7
ВСИЧКО	площ, ha	354.1	1485.7	15927.7	17767.5
	дял, %	2.0	8.3	89.7	100.0

За 2019 година е предвидено да се подържат около 5 км минерализовани ивици, като се отстрани почвената покривка и постилка до минералния слой. Работата ще се извърши механизирано с пътно строителна машина. Предвидените за ремонт съществуващи ивици са в ГСУ „Витиня“ - 2 км и ГСУ Врачеш -3 км.

При необходимост стопанството разполага с противопожарно облекло което е на съхранение в склада на ТП ДЛС „Витиня“. Също така и в специализирания автомобил разполага с противопожарно облекло.

Противопожарните мероприятия на територията на ТП ДЛС „Витиня“ за периода 2016 -2025г. са представени в таблица № 4

Таблица № 4

Противопожарни мероприятия за периода 2016-2025г.

Година	Противопожарни мероприятия и средства				
	Пожаронабл. кули, бр.	Лесокултурни прегради, км.	Пожарозащитни пояси, дка.	Минерализовани ивици, км.	Табели, бр.
2016	-	-	-	10	-
2017	-	-	-	5	5
2018	-	-	-	5	-
2019	-	-	-	5	-
2020	-	-	-	-	-
2021	-	-	-	-	-
2022	-	-	-	-	-
2023	-	-	-	-	12
2024	-	-	-	-	-
2025	-	-	-	6	-
Общо:				31	17

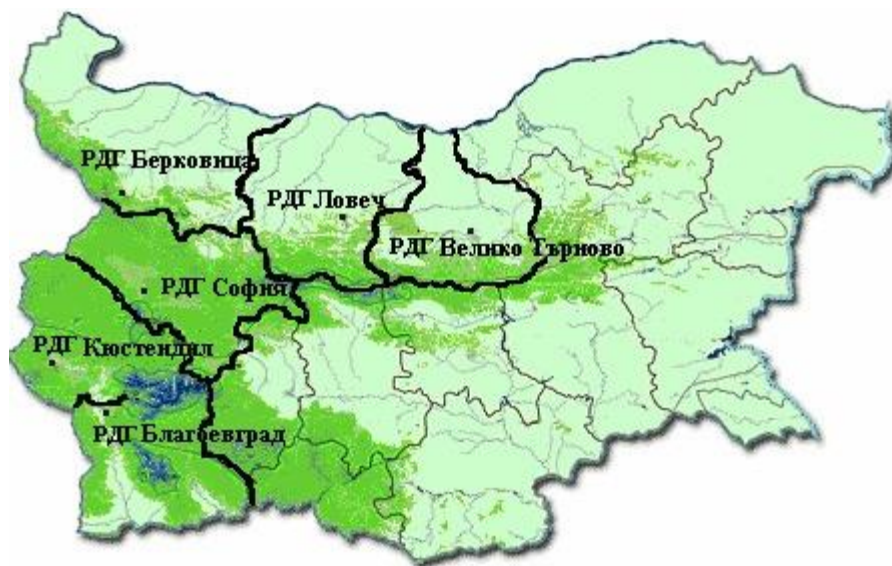
Дейността по охраната на горите от пожари се осъществява съвместно с общинските администрации. Местното население е много активно по отношение на опазването на горите от пожари. Във всички кметства са изградени противопожарни звена и гасачески групи на доброволен принцип. Съгласно условията на сключените договори за изпълнение на дейности в горите фирмите работещи на територията на стопанството пряко с работници и техника участват в гасенето на възникнали пожари. Важно тук е участието на РСПБЗН за успешното овладяване на огнищата на пожарите. В резултат на взетите мерки и съзнанието на местните хора и фирми на територията на стопанството е налице е устойчива тенденция на нисък брой горски пожари на територията на ДЛС. Налице е План за опазване на горите от пожари съгласуван от специална комисия назначена от Областната служба Пожарна безопасност и защита на населението. Осъществява се

денонощно наблюдение на горските територии и има сформирана група за бързо реагиране.

Като по-съществени проблеми могат да бъдат определени липсата на адекватни технически средства за борба с пожарите в силно пресечените горски терени, което често затруднява борбата с пожарите и своевременното им локализиране. Най-същественият проблем с горските пожари в цялата страна е обществото. Една от мерките, от които могат да се предприемат за намаляване риска от горски пожари е да се работи активно с обществото.

3.5 Риск от природни нарушения от абиотични и биотични фактори (напр. засушаване, силни ветрове, снеговалежи, залежвания и каламитети).

Климатичните и почвените условия в България са изключително разнообразни, което определя видовото разнообразие на горските насаждения и култури. Съвсем естествено е и голямото разнообразие на насекомите и болестите, атакуващи горите. Територията на ТП ДЛС „Витиня“ се обслужва от Лесозащитна станция – София. Основната цел на експертите от станцията при провеждането на различните лесозащитни мероприятия, е запазването на биологичното разнообразие и устойчивото развитие на горските екосистеми.

Фиг.1. Територия обслужвана от Лесозащитна станция – София

Лесозащитните проблеми на територията на ТП ДЛС „Витиня“ се свеждат първостепенно до групата на абиотичните фактори и второстепенно до групата на биотичните фактори.

Абиотични фактори.

Върху горските територии на стопанството най-големи щети нанасят абиотичните фактори под формата на ледолом, снеголом, снеговал, ветролом и ветровал, които са предпоставка за нападение от биогени.

Най-голямото природно нарушение на територия на ТП ДЛС „Витиня“ е отчетено през 2007 година, причинено от ледолом. Година доста тежка за здравословното състояние на гората. Пораженията са причинени основно от комбинацията на обилни валежи от дъжд, ниски температури и силен вятър в периода 16 - 18 ноември 2007 г. Като резултат, върху короните на дърветата се образува ледена покривка, която достига до няколко сантиметра. Допълнителната тежест и увеличената повърхност на короните водят до нарушаване стабилността на дърветата и механичната устойчивост на клоните и стъблата. Повредите се изразяват в пречупени клони и цели корони, прекършени стъбла и изцяло или частично изкоренени дървета. Изкоренени са предимно дървета с по-слабо развита или отслабена от заболявания коренова система, а дърветата с добре развити коренови системи и корони са предимно с поражения по короните и/или прекършени стъбла.

Общата засегната площ само в района на ДЛС Витиня е около 1490 ха. Пораженията са в насаждения, разположени в горната част на стръмни склонове в диапазона между 600 и 1250 м н.в., основно на северни и източни изложения. Почвите в засегнатия район са среднодълбоки до дълбоки, свежи до влажни, слабо до средно каменливи кафяви горски, формирани върху пясъчници, глинести шисти и кварцити. Средногодишните валежи са 850-1000 мм. Засегнати са основно чисти букови и смесените насаждения с участие на бук, габър и зимен дъб, но поражения са регистрирани и в иглолистните култури от дугласка ела, черен и бял бор. В резултат на паднали групи дървета са формирани мозаечно разположени отворени пространства, чиято големина варира между 0.5 и 7 ха. Проведен е многофакторен анализ за установяване на зависимостта на пораженията от ветровала и фактори като надморска височина, релеф, наклон, месторастене, почвени характеристики, изложение, средна възраст и запас. Резултатите не показват статистически достоверна връзка между анализираните параметри, което потвърждава тезата, че ветровалът е случайно събитие в резултат на комбинация от климатични фактори.

Традиционната лесовъдска намеса в случаите на ветровали и снеголоми има две основни цели, а именно възможно най-бързо оползотворяване на цялата повредена и паднала дървесина; почистване на сечищата, чрез събиране на клоните и остатъците от

счета на купчини и/или изнасяне; и залесяване на отворените пространства ако е необходимо. Горите на стопанството след това природно нарушение показват много добър възобновителен потенциал. Тези действия се основават на схващането, че трябва да се използва в максимална степен дървесния ресурс, да се избегне създаването на условия за развитието на каламитети и ерозионни процеси, и бързо да се възстанови покритието на територията с гора. Целият процес по преодоляване на резултатите от този тип природни нарушения изисква много усилия, концентрация на работници и дърводобивна техника. Навременното изпълнение на тези лесовъдски мерки се изисква от нормативната уредба и след приключването им лесовъдите остават удовлетворени с чувството на изпълнен дълг и добре свършена работа. Затова като лесозащитно мероприятие повредената дървесина се е усвоила в най-кратък срок чрез извеждане на санитарни и принудителни сечи.

Биотични фактори.

Биогенните нарушения, които се наблюдават на територията на стопанството не са в големи размери. Те са второстепенен фактор за влошаването на здравословното състояние на насажденията, но и допринасят за летален край.

Короядите се проявяват каламитетно след ветровали, ветроломи, снеговали, снеголоми, ледовали, ледоломи и при култури и естествени насаждения на възраст между 35-55 години. Имайки предвид, че по-голямата част от иглолистните култури в района на ЛЗС – София са на възраст 35-45 години с пълнота 0,8, без извеждане на отгледни сечи, може да се очаква засилване на нападенията от тези насекоми и разширяване обсега на действие. При получени сигнални листове за нападение от корояди се предприемат адекватни мерки за извеждане на санитарни сечи, за да се предотврати разпространението им.

Друг лесозащитен проблем на територията на ТП ДЛС „Витиня“ се явява съхненето на бука – изследванията показват, че представители на р.*Nectria* са причина за появата на суховършия и съхнене на бука. В по-възрастните насаждения се наблюдават и повреди от р.*Fomes*, *Poliporus spp.*, *Schizophylom commune* и др. Особено силно е съхненето в района на големия ледолом 07.11.2007 г., който засяга и територията ТП ДЛС Витиня.

Сведение за резултатите от лесопатологичното обследване на горите за нападения от вредители, болести и други повреди и необходимите лесозащитни мероприятия през 2025 година на територията на ТП ДЛС „Витиня“:

От проведените лесопатологични обследвания през 2025 г. са установени:

- повреди от ветролом и ветровал в широколистни на 1376 дка – слабо засегнати;

- повреди от снеголом и снеговал в широколистни гори на площ 116 дка - слабо засегнати са 109 дка , силно засегнати на 100% са 7 дка.
- повреди от снеголом и снеговал в иглолистни гори на площ 87 дка - слабо засегнати са 45 дка , среднозасегнати 2 дка, силно засегнати на 100% са 40 дка.

Няма сигнали за нападения от борова процесионка. Не са залагани феромонови уловки и лепливи пояси.

През 2025 година за подобряване на фитосанитарното състояние на горите на територията на ТП ДЛС „Витиня“. Принудителни сечи с интензивност под 5% по предписание 14-7381/29.09.2025 г., които не са с предвидени лесозащитни мероприятия по ЛПО, защото ЛПО са от 2024г. са изведени на 394 дка. Общо проведените принудителни сечи през 2025 г. са на обща площ 1547 дка.

В ТП ДЛС „Витиня“ не се използват препарати за растителна защита.

Заклучение

На територията на стопанството няма голям риск от наводнения, въпреки че през 2005 година е регистрирано наводнение с голямо значение. Служителите на ТП ДЛС „Витиня“ полагат нужните усилия за намаляване на риска от наводнения. Комуникацията с обществото е на нужното ниво.

Близо 90% от горите в района на ДЛС “Витиня” се класифицират в III клас - с ниска пожарна опасност. Пожарите, възникнали на територията на ТП ДЛС „Витиня“ са предимно с низов характер. Разработва се доклад - „Планове за превенция и борба с горските пожари“, чрез който се проследяват концентрацията на пожарите върху територията, засегнатите площи и се предвиждат превантивни противопожарни мероприятия.

Неотгледаните, гъсти насаждения са предпоставка за природни бедствия, затова служителите на ТП ДЛС „Витиня“ полагат нужното старание за подобряване здравословното състояние на насажденията като извеждат целесъобразно, природосъобразно и своевременно санитарни и принудителни сечи. В насажденията се водят отгледни сечи съгласно Наредба № 8 от 05.11. 2011 г. за сечите в горите. Чрез правилното стопанисване на горите ТП ДЛС „Витиня“ намалява до колкото е възможно негативните въздействия от бъдещи природни бедствия.

Масштабните ветровали и снеголоми са изпитание за професионализма, адаптивността и организаторските способности на всеки горски стопанин. В такива случай обаче може да се спестят много усилия, време и пари, ако лесовъдската намеса в засегнатите насаждения е в съответствие с естествените сукцесионни процеси и динамика на насажденията. От

друга страна, ако лесовъдските практики наподобяват и следват природните процеси, вероятността те да доведат до загуба на биологично разнообразие е минимална.

Източници на информация

1. Сайт на МОСВ – Басейнова дирекция Дунавски район <http://www.bd-dunav.org/content/upravlenie-na-vodite/upravlenie-na-riska-ot-navodneniia/predvaritelna-ocenka-na-riska-ot-navodneniia-v-dunavski-rayon-za-baseynovo-upravlenie/porn-v-dunavski-rayon/>
2. http://oldweb.ltu.bg/jmsd/files/articles/22/22-08_S_Lazarov_Tsenov_Gogushev.pdf
3. Горскостопански план на ТП ДЛС „Витиня” за периода 2023-2033 г.
4. Годишни планове за защита на горските територии държавна собственост от пожари на ТП ДЛС „Витиня”.
5. Обяснителни записки за проведени мероприятия по лесозащита на горските територии на ТП ДЛС „Витиня”.

Използвани съкращения

%	-	Процент
FSC	-	Световен съвет по горите (аббревиатура от англ. език)
№	-	Номер
ал.	-	Алинея
бр.	-	Брой
вкл.	-	Включително
г. (год.)	-	Година
ГСП	-	Горскостопански план
дка	-	Декар
ДЛС	-	Държавно ловно стопанство
ИАГ	-	Изпълнителна агенция по горите
км	-	Километър
куб.	-	Кубичен
лв	-	Лева
м	-	Метра
МВР	-	министерство на вътрешните работи
МОСВ	-	Министерство на околната среда и водите
н.в.	-	надморска височина
обл.	-	Област
пр. куб. м	-	пространствен кубичен метър
р.	-	Река
с	-	Село
СЗДП	-	Северозападно Държавно Предприятие
ТП ДЛС	-	Териториално поделение Държавно ловно стопанство
ха	-	Хектар
ПОРН	-	Предварителна оценка на риска от наводнения
ДРБУ	-	Дунавски район за басейново управление
РДВ	-	Рамковата директива за водите
ГВКС	-	Гори с висока консервационна стойност
ВКС	-	Висока консервационна стойност
БИСД	-	база за интензивно стопанисване на дивеча
РСПБЗН	-	Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението"
ДГТ	-	Държавна горска територия